

ภูมิอากาศจังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดฉะเชิงเทราตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ประมาณละติจูดที่ $13^{\circ} 30'$ เหนือ ลองจิจูด $101^{\circ} 27'$ ตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ 82 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 5,351 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับบริเวณใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดนครนายกและปราจีนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดชลบุรี จันทบุรี และทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดสระแก้วและปราจีนบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ

ภูมิประเทศทั่วไป

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดฉะเชิงเทราประกอบไปด้วย ที่ราบลุ่มแม่น้ำซึ่งเป็นบริเวณที่มีความสำคัญมากที่สุดของจังหวัดเพราะเป็นพื้นที่ราบเรียบ ดินอุดมสมบูรณ์ และมีน้ำเพื่อการชลประทานอย่างเพียงพอ เขตพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำจะครอบคลุมพื้นที่อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางคล้า อำเภอราชสาส์น อำเภอกลองเชือก และบางส่วนของอำเภอแปลงยาว และอำเภอนมสารคาม ที่ราบลุ่มแม่น้ำนี้เป็นแหล่งผลิตข้าวเพื่อการค้าที่สำคัญของประเทศไทย ส่วนเขตที่ดอนหรือที่ราบลูกฟูกจะอยู่ในบริเวณตอนกลางค่อนข้างไปทางตะวันตกและทางเหนือที่ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งได้แก่เขตอำเภอสนามชัยเขต อำเภอนาทะเกียบ และบางส่วนของอำเภอนมสารคามและอำเภอแปลงยาว พื้นที่บริเวณนี้ส่วนใหญ่ใช้ในการทำไร่มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด สับปะรด และเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ยังมีเขตที่ราบสูงและภูเขาเทือกเขาทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ครอบคลุมในเขตพื้นที่ของอำเภอสนามชัยเขต อำเภอนมสารคาม อำเภอนาทะเกียบ และบางส่วนของอำเภอแปลงยาว

ลักษณะอากาศทั่วไป

จังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดปกคลุมประเทศไทย 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งลมนี้เป็นลมที่พัดพาความหนาวเย็นจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว อิทธิพลของลมนี้จะทำให้จังหวัดฉะเชิงเทราประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝนซึ่งทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนทั่วไป

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย สามารถแบ่งฤดูกาลของจังหวัดฉะเชิงเทราได้เป็น 3 ฤดูดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีศูนย์กลางและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ ทำให้จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์และสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนจัดที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้นขึ้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยมีฝนตกหนาแน่นในช่วงเดือนกันยายน

อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกที่อยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดิน จึงมีอากาศร้อนมากกว่าจังหวัดที่อยู่ตามชายฝั่ง และในฤดูหนาวก็มีอากาศหนาวกว่า โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 27.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.0 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.8 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำที่สุดที่เคยตรวจวัดได้ 8.8 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2542 ส่วนอุณหภูมิสูงสุดที่ตรวจวัดได้ 41.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2559

ฝน

จังหวัดฉะเชิงเทรามีปริมาณฝนรวมตลอดทั้งปี 1294.0 มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 113 วัน เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีปริมาณฝนมากที่สุดในรอบปี โดยมีปริมาณฝน 256.4 มิลลิเมตร สำหรับปริมาณฝนสูงที่สุดใน 24 ชั่วโมง ที่เคยตรวจวัดได้คือ 130.5 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2553

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้ามาในบริเวณจังหวัดฉะเชิงเทรา ส่วนมากเป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุไซร่อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนักและน้ำท่วมในบางพื้นที่ ซึ่งพายุดีเปรสชันที่เคยเคลื่อนผ่านและทำความเสียหายเป็นพายุที่มีถิ่นกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก

จากสถิติในคาบ 66 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2559 พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านเข้ามาในบริเวณจังหวัดฉะเชิงเทราทั้งหมด 7 ลูก ซึ่งเป็นพายุดีเปรสชัน โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2494) และเดือนตุลาคม 6 ลูก (2500, 2503, 2510, 2517, 2526, 2531)

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดฉะเชิงเทรา

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นนี้มาจากผลการตรวจอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาฉะเชิงเทรา (ละติจูด $13^{\circ} 30'$ เหนือ ลองจิจูด $101^{\circ} 27'$ ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 69 เมตร) ซึ่งได้ทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ 8 เวลา คือ เวลา 01.00 04.00 07.00 10.00 13.00 16.00 19.00 และ 22.00 น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติภูมิอากาศซึ่งสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงกับสถานีฯ ตามที่อยู่ดังต่อไปนี้

สถานีอุตุนิยมวิทยาฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ 4 ต.ลาดกระทิง อ.สนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา 24160 โทร. (038) 136229

หมายเหตุ - สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2559

ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มิถุนายน 2560